

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se račune po 8 nov. vsakega v potitju; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročilno, reklamacijske in inserate preema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

V pojasnilo.

Zagovorniki smo vseslovenske vzajemnosti; o tem priča uvodni članek v zadnji številki našega lista. To pa izvira iz prošinjajočega nas prepričanja, da smo sinovi jednega in istega naroda, naj že živimo v jednej ali drugej onih dežela, po katerih je nas Slovence razdelila nemila usoda. Če tudi v tem trenutku ni mogoče podreti zemljepisnih, ločilih nas mej, moremo pa — in tudi moramo — na to delati, da se duševno drug drugemu približamo, da bode čutstvanje nas vseh jedno in isto. Prešiniti nas mora namreč dvojna zavest: prvič, da smo vsi člani jedne in iste družine, katerej je bilo usojeno, da se razkropi na vse štiri dele sveta — in drugič, da se bode družina ta prej ali slej zopet sešla v svojej rojstnej hiši, kjer bode potem v bratskej slogi in nekaljenej sreči preživela dolgo, nepretržno vrsto srečnih dnij.

Združenje vseh Slovencev je za trenutek sanjarstvo in utopija — odgovorili nam bodo prav gotovo naši oportunisti. To je res, za sedaj. Ali iz vida ne smemo pustiti tega svojega cilja. Združena Italija in združena Nemčija bili sti tudi še pred par desetletji — in celo pri takih, ki ja danes proslavljajo in obožujejo — utopiji; želje madžarskih šovinistov bile so tudi utopije, katere so pobijali uprav oni „modri“ državniki, ki so potem tem utopijam po svojej moči pripomogli, da so se vresničile. Danes so vse te „utopije“ zgodovinske istine.

Nam Slovencem velja neizprosno imperativ, da moramo vnetati in gojiti čut skupnosti in vzajemnosti med ljudstvom našim. Kjer-koli bi se hotel pokazati nesrečni separatizem, pobijati ga moramo z neutrudno enerziijo. Pomisliti nam je, da smo maloštevilni narod, in da nam je vsako, tudi najmanjšo stvarico započeti in

završiti skupno, poslušujoč se vsih svojih sil, ki so nam na razpolaganje. Le takim potem bomo mogli napredovati, kajti vsak počitek v sedanjem hitanju narodov pri njih kulturnih naporih znači nazadek. Malo nas je in vsled tega nam tudi ni toliko sil na razpolaganje, kakor drugim, mogočnim, na vrhuncu svoje slave stoječim narodom; če pa še to, kar imamo, ne znamo združiti v primeren sklad, ako nesrečni separatizem ovira, da ne moremo koncentrovati sil svojih v skupno akcijo, potem pa ne smemo gojiti upanja, da se bi kedaj postavili na lastne noge, da bi kedaj živeli kot s v o b o d e n i n a p r e d e n e n a r o d .

In če je tudi res, da je sedanja politična konstelacija našim željam po združenju neugodna, in da za sedaj ni upanja, da bi se družina Slovencev skoro sešla v skupnej hiši — katerej bi rekli: jedna, narodna upravna celota, — a kdo nam more ubraniti, da ne bi gojili duha duševne skupnosti, da ne bi vzajemno podpirali naporov v prosepah narodne omike in političske izobrazbe. Glede na naša kulturna nastojanja ne smemo biti ni Korošci, ni Štajarci, ni Kranjci ni Primorci, ampak le; Slovenci. Kar koristi jednemu delu te slovenske skupnosti, pride vsem nam na dobro; trpi le jeden teh delov škodo, občutimo jo vsi. Kjer vidimo, da preti pogibelj, treba je, da priskočimo in pomoremo vsi materijalno in moralno. Zanimati se moramo za vsako malenkost, dogodivšo se po slovenskih pokrajinah. Po spoznanju vzbudilo se bode zanimanje in po zanimanju čut skupnosti in želja, po svojej moči pripomoči, da se nedostatki odpravijo.

To je naše nepremakljivo prepričanje. In ker ta čut na veliko škodo našo ni tako udomačen, kakor bi moral biti, napisali smo omenjeni članek v zadnji številki našega lista. Da se v tem pogledu

prej ko prej na boljše obrne, je naša prva želja. Oporekati pa moramo že danes misli, katere bi znala tu pa tam nastati, da smo namreč pričeli — govoreči o ljubljanskih kavarnah — lov na ljubljanske naročnike. O ne, Bog ne daj. Par ljubljanskih kavarnarjev bi nam izvestno ne pomaglo na noge, ako bi nam res tako trda šla. Ali stvar ima drugo, resno stran: nepoznanje razmer ob mejah in nepoznanje nevarnosti, ki tod preti narodnosti našej sta naravni posledici, ako ljudje ne čitajo ob mejah izhajajočih listov. In ker nas ljudje ne poznajo, se tudi v njih ne more vzbuditi čut skupnosti in vzajemnosti. Ta žalostna istina kaže se nam po različnih pojavih javnega življenja slovenskega naroda. Ali o tem morda drugikrat kedaj.

Za danes toliko v pojasnilo.

—t—

Politični pregled.

Notranje dežele.

„Wiener Zeitung“ objavila je zakon o varstvenih znamkah.

V seji državnega zbora dne 18. t. m. bila je zopet židovska debata. Pred to debato izročili so vladi došle peticije o pomanjkanju in bedi na Češkem s priporočilom, da se nanje ozira in so celo vlado pozvali, da s primerno predlogo zahteva potrební kredit. No, tu bi bila vladi prilika, da se v tej predlogi spomni tudi naših ubogih Notranjcev. Upamo, da bo tako storila, vsaj smo ravno te dni čitali, da je to obljubila našim poslancem. Ali morda vlada misli, da nam Slovencem tudi v tem pogledu zadoštujejo same obljube?

Potem so obravnavali o peticijah — došlo jih je nad 2000 — da se sklene

Prostor niti ne dopušča, da bi vsaj iz največjih njegovih zgodovinskih spisov „in nuce“ navajali dokaze, s katerimi je podpiral svojo trditev, da Slovenci niso prišli tako pozno v svoje sedanje sedeže, kakor se je mislilo. Vreden vrstnik v tem preiskavanju mu je bil Hicinger, ki se glede tega ali onega dokaza ni vjemal z Trstenjakom; jedenkrat „in der Hitze des Gefechtes“ nekako zlovoljno trdeč, „da tudi ni vse tako trdo pribito“ kakor misli gospod Tr. je vender povdarjal veliko važnost njegovih spisov. Kakor glede na Trstenjakove „Slovanske elemente v venešćini“ bi tudi tukaj kazalo, da bi kak slovensk zgodovinar posnel kritično plode njegovih preiskavanj.

Kako so razgrele njegove preiskave srce Slovencem, kaže znani sonet Tomanov Trstenjaku in Hicingerju, sonet Ambidrava Trstenjaku samemu, pismo Šafařikovo in Grimmo Trstenjaku. Čitaj, častiti bralec, Šafařikovo pismo*

„Visokočastiti gospod! Z veseljem poterdim prejem Vaših zgodovinskih spisov o starih Slovencih, ki mi jih Vi in g. vrednik „Novic“ blagovoljno pošiljate. Iskreno se Vam zahvalujem za ti dragoceni dar. Saj

* Nov. 1853 str. 218.

postava proti naseljevanju židov. Za postavo se je toplo potezal poslanec Türk, povdarjajoč, kako rapidno da se židovstvo množi, osobito na Dunaju. Da bi se židovstvo pri svojem bogatstvu in svojej izključljivosti asimilovalo, ni niti smeti misliti. Laž je, da bi se današnjih dni proganjali židi, proganjajo pa kristijane in protisemite. In če je res, da se proganjajo židi, pa naj njih bogatinci nakupijo kak kraj v Ameriki in naj pošljejo tja siromašne žide. Tam bodo vsaj imeli priliko dokazati, da res znajo delati. Türku je ugovarjal poslanec Kronawetter, kateri je stavil sledeči predlog: „Zbor naj sklene, da se preko predloženih peticij preide na dnevni red, a vlada se pozove, da strogo vporablja postavo o naseljevanju inozemcev. Ako te postavo ne zadostujejo, predloži naj novo postavo“.

Prvi del Kronawetterjevoga predloga so vsprejeli, drugega pa odklonili.

Eksekutivni odbor mladočeskíh poslancev se je sešel, da se je dogovoril o poročilu, katerega je bilo predložiti shodu mladočeskíh zaupnih mož. Eksekutivni odbor je priznal, da se nekatere točke češko-nemške sprave morejo vsprejeti, a večino teh točk je odločno odkloniti. Da bi se dogovori vsprejeli en-bloc, o tem niti govora ne sme biti. 20. t. m. je bil rečeni shod. Izjava, katero so odobrili na tem shodu, pravi, da je smatrati sprave točke kot privatna posvetovanja; izjava protestuje proti večim točkam. Mladočehi bodo zahtevali, da vsi poslanci češki položijo svoje mandate. Mladočeski poslanci bodo takoj položili svoje mandate, ako tudi staročeski tako store.

Gosposka zbornica sešla se bode dne 26. t. m. Šolska komisija te zbornice snide se 28. t. m. v meritorično sejo o gospoda Gautscha noveli k šolskej postavi. Radovedni smo res,

da tudi jez sim v svojih slavenskih starožitnostih (1837) naj stareji nam znane stanovavče med deželami beneškega zatoka in tatranskih gor za Slavene naznanil; al zoper to mnenje so se vzdignili nekteri zgodovinoslovci, sosebno nemški. in poslednjič tudi gosp. Wietersheim v svoji knjigi: „Vorgeschichte deutscher Nation, Leipzig 1852“. Vendar me ti možje s svojimi dokazi niso prepričali, da bi odsopil od svojega mnenja. Za tolikanj več me veseli, da tako vredni preiskovavei, kakor ste Vi, prečastiti gospod, ste na samostojni poti ravno tisti cilj dospeli. Zares! stvar sama po sebi in čast našega starega, velikega in žalibog! mnogoterno napačno poznanega naroda je vredna, da se trudi in potije blagodušni domorodci o nji. Le verlo napredujte, prečastiti gospod, na ti poti, po kateri novo luč prižigate v razsvitljenje naj tamniših zadev naše zgodovine! Resnica se bo po tacih preiskavah čedalje bolj odkrivala, in prej ali pozneje ji je zmaga gotova. Kar mene zadeva, vseskozi pazljivo prebiral Vaše spise, in serčno me bo radovalo viditi: da na srečno začetni poti mirno in možato napredujete.

Z zagotovilom izvrstnega spostovanja. itd. V Pragi 29. junja 1853.

Paul Jožef Šafařik.*

PODLISTEK.

Davorin Trstenjak.

(Dalje.)

Predno govorimo o njegovom raziskovanju na polji slovenske zgodovine in slovenskega bajeslovja, treba je omeniti na kratko, da se je častno vdeležil stoletnice mariborske gimnazije l. 1858. Razun uže poprej omenjene ustanovitve podpornega društva za dijake spisal je za spominski program obširno razpravo o božanstvih ognja v Slovanih, zložil je slavnosten prolog, ki ga je govoril osmošolec g. Šuc*; začetek slóve:

Vsred glasov raznih, kteri dnes donijo, V prečastnem zboru — tudi naš se čuje, Presladek mehke kakor strd nabrani

Iz rožic pisanih po pridnih b'čelah, itd.

Kakor se je pred kratkim povedalo ob Erjavci v njegovem životopisu, da je skoraj vse lepše slovenske pesmice znal na pamet, dasi je bil naravoslovec in ne v prvi vrsti slovenski jezikoslovec, tako

* Zdej dekan v Št. Martinu pri Slov. Gradu, deželni poslanec in doktor sv. pisma in zadnja leta kot dekan predstojnik Trstenjakov. Rad se je Trstenjak pošalil z ozirom nanj, češ: Bil je moj dijak, deklaroval po meni zloženo pesem in zdej — je moj zapovednik. To, kar pravi Preširen o peveh, to trdim jaz o učenjakih

je imponoval Trstenjak po svojem ogromnem pomnežu glede posamezne osebe. V Mariboru in na Ptuj, kjer je služboval, je skoraj o vsakej nekoliko odličnejšej rodbini vedel čudovite podrobnosti. Si v razgovoru omenil mimogredé to ali ono osebo, on ji je znal očeta, deda in pradedu, odkod je doma itd.

Tak nenavaden pomnež ga je osposobil posebej za zgodovino.

Ker se je tedaj čutil posebno sposobnim za zgodovinska raziskovanja, trudil se je neumorno, da bi razjasnil zgodovino Slovanov najstarejših dob, njih bajeslovje, da bi do dobra raziskal njih šege in navade.

Na težko prašanje „Kdo so bili stari Norici in Panonci?“ trdil je on odločno, da so ti bili Slovani. To da bi dokazal, trudil se je, lahko se reče, vse svoje življenje; kajti razvidi se iz vseh večih zgodovinskih razprav njegovih, da mu je bilo zato mari, kako bi dodal pravih dokazov za svojo trditev. Ugodna prilika, da je mogel objavljati svoje spise, ponujala se mu je v Novicah, listu, ki ga je izdajal prijatelj mu dr. Bleiweis. V Novicah prišlo je na svetlo največ njegovih, spisov in sicer od leta 1853. do 1872. nič manj nego 168.

kako bodo ukrenili, kajti Gautscheva postavila ni zadovoljila žive duše.

Na Moravskem se je že pričelo volilno gibanje za deželno-zbornske volitve, dasi le-te še niti razpisane niso. Kakor kaže, bodo tudi tu Mladočehi po večih krajih postavili svoje kandidate. Tudi Nemci so se jeli živo gibati, da si ohranijo svoj „Besitzstand“. Da je ta „Besitzstand“, recte nemška večina v deželnem zboru, najhujša krivica — ako pomislimo, da so $\frac{3}{4}$ prebivalstva slovanske — to gotovo niti najmanjše ne peče nemške vesti.

Bivši minister naših vnanjih zadev, grof Andrássy je umrl na Voloskem. Življenje tega moža, ki je usodopolno vplivalo na svetovno politiko, bilo je burno in slikovito. Rodil se je leta 1823. Leta 1848 udeležil se je revolucije, vsled česar ga je vojno sodišče in contumaciam obsodilo k smrti na vislicah, in so ga res leta 1851 obesili, sev. da samo in effigie, to se pravi le po imenu, ker njega samega niso imeli. Leta 1860 so ga pomilostili in mu dovolili, vrniti se v domovino. Leta 1867 imenovali so ga ogrskim ministrom-predsednikom, kar je vzbudilo veliko navdušenje mej Madžari. 1871. leta postal je minister vnanjih zadev in cesarske hiše. Najznamenitejša čina njegova sta bila okupacija Bosne — dasi so se jej Madžari z vso silo protivili — in sklep nemško-avstrijske zveze. Ali bode politika, ki jo je uvel ta mož, res donášala dobrega sadu državi našej, mora še le pokazati bodočnost. Mi nemamo vere do nje.

Čudna pa je vsakako pot od vislic do najvišjih dostojanstvi in odlikovanj.

Vnanje države.

Stališče ruske vlade obznači neki dopis v „Pol. Corr.“ sledeče: Najnovejši dogodki v Bolgarskeji niso nikakor premenili nazore in namene ruske vlade, kateri so predobro znani vsled oficijoznih izjav in izjav vladinih organov.

Afera Panica je še vtrdila ruski kabinet v njega bolgarskem programu. Ker pa je glavni smoter politike ruske vlade, da se ne ruši evropski mir, ogibala se bode vsim dejanjem, katera bi merila na silovito premenbo politiško in se bode protivila se svojimi sveti in svojimi vzgledi naporom nekaterih korifej slavofilske stranke glede na bližajoče se bolgarske volitve.

V teku tega leta sestala se bode v ruskem finančnem ministertvu posebna komisija, katerej bode naloga, da pregleda in deloma premeni predpise za rusko konsularsko osobje.

Volilno gibanje za nemški državni zbor bilo je viharno. Osobito so bili agilni socijalni demokrati. Ti-le upajo, da si priborijo obilo tal ob teh volitvah. To kaže, da Bismarku niso dosti pomagale vse postave proti socijalistom.

Sveti oče papež zahvalil se je nemškemu cesarju za postavo ob vojnej dolžnosti dijakov bogoslovja.

in Ambidravov sonet *

„Zdravstvuj nam brate! Tako Te pozdravlja Slovenec u veselju srčnem vsak,
Ker ti odganjaš hrabro stari mrak —
Tvoj bistri duh mu novo moč pripravlja.

Slovenca stara slava se izbavlja,
In vidil bode svet, kak bil je jak, —
Odnekaj slavni — zmiraj korenjak,
Čeravno laž u blato ga postavlja.

Naprej! — s tim mečem, s katerim Ti bojuješ
Premagal boš, — ker meč je ostrí Tvoj
Resnice blagoslov posvetil svete;

In ker Ti mater Slavo tak spoštuješ
In novo vežo stavljaš slavno njej,
Tak tudi za Te ona vence plete.

Slavus Ambidravus*.
(Dalje prih.)

* Nov. 1853 str. 101,

V italijanskem parlamentu zlorabijo pravo do stavljenja interpelacij. O vsakej malenkosti interpelujejo dotičnega ministra. Ministerstva predsednik Crispi skušal je odpraviti to zlorabo s tem, da je predlagal, da se določi le en dan v tednu za interpelacije, kateri predlog je zbornica vsprejela z veliko večino.

DOPISI.

Iz Pulja, 17. februarja t. l. (Izv. dop.)

Kakor ste bili tudi v „Edinosti“ objavili, priredila je čitalnica naša dne 15. t. m. svoj vsakoletni, običajni ples. Renomé tega našega plesa raste od leta do leta. Letošnji pa je posebno odločno pokazal svojo napredujočo tendenco; prekosil je vse svoje prednike. Moment ta je tem važnejši, ker so nam nagajati hoteli z neke strani, od koder bi bili to najmanjše pričakovali — od tukajšnjega društva veterancev. Dasi je to društvo že popred imelo svoj ples, priredilo je, hotoč nam kljubovati, prav isti večer in v zgornji dvorani istega poslopja zopet ples. A gospodom je izpodletelo: nam neso prav čisto nič škodili, pač pa v materijalnem in moralnem oziru — sami sebi. To si bodo menda zapomnili.

Dvorana „All' Apollo“ bila je z zelenjem in eksotičnimi rastlinami tako krasno odičena, kakor še nikdar. Občinstva pa se je sešlo toliko, da smo bili s prostori v zadregi, navzlic istini, da je bila pri vходу stroga kontrola glede tacih oseb, ki bi mogle se svojim pohodom škodovati ugledu našega društva. Kot nekako merilo glede udeležbe naj nam služi ta okolnost, da je zadnje kadriljo — ob $\frac{1}{4}$ ure zjutraj — plesalo 44 parov. Ples so se svojim pohodom počastili gospod okrajni glavar Conti, gospod župan Rizzi in gosp. okrajni sodnik. Pri dohodu gosp. okrajnega glavarja zasvirala je godba cesarsko pesem. Gospodičina Grumova pozdravila ga je primernim nagovorom, na čemur se je gospod glavar v lepej slovenščini zahvalil. Po besedah glavarjevih zaorili so živio-kljuci po dvorani. Obiskalo nas je več častnikov in uradnikov. Jednoglasna sodba vseh navzočih bila je: to je krasno!

Nas posebno veseli ta lepi vspeh, ker kaže, da si pridobivamo tal v socijalnem življenju, kar mora uplivati tudi na politiški naš ugled.

Hvala vsemu veselidnemu odseku, v prvej vrsti pa hvala njega predsedniku gospodu Zlobecu! Ta gospod se je res obilo trudil in ima brezdvombeno velik del zasluge. Čitalnici pa naj bode ta vspeh v spodbujajo, da napreduje po ravnem potu, ne plašeč se polen, ki se jej pod noge mečejo od te ali one strani. Naprej zastava slave! Coloredi.

Iz Divače, 19. februarja 1890. (Veselica v podporo pogorelcem v Ležečah). — Zadnji dan januarja meseca je bil nesrečen dan za vas Ležeče, kajti vsled silnega požara je bilo vpepeljenih več hiš in gospodarskih poslopij, kakor tudi mnogo poljskih pridelkov in raznoterega orodja. Škoda je bila ogromna. Da bi se ubožnim pogorelcem njih tužno stanje vsaj nekoliko olajšalo, je slavno županstvo nakelsko ukrenilo prirediti v 15. dan t. m. veselico v Divači, katere čisti dohodek je namenjen v podporo nesrečnikom. V dično okrašeni dvorani g. Jakoba Obrsnela se je na večer okoli 9. ure nabralo mnogo ljudstva, ki je do blizu 11. ure častilo Terpsichoro. Potem je bila tombola, ki je dala lepega dobička, ker so bili dobitki večinoma darovani od blagih src. Slava jim! Ko je bila tombola zvršena, se je zopet v najlepšem redu in miru plesalo do 4. ure zjutraj. Med počitkom sta nas pa zabavali: možki pevski zbor sežanski in mešani zbor lokavski.

Hvala jima! Bodi mi dovoljeno, pohvalno omenjati g. postajnega načelnika Auerja, ki je dal potrebnega zelenila v odičeni dvorani in sam se mnogo trudil, da se je okrašenje dostojno izvršilo. Škoda, da uljudnega gospoda kmalu izgubimo. Govori se namreč, da pojde kmalu v pokoj. Bog mu daj mnogo let pokojnino uživati; nam pa njemu sličnega naslednika! Veselica je dala, kakor sem poizvedel, blizu 153 gld. dohodka, kar bo lepa pomoč. Svet raja, a tudi reveža ne zabi! B.

Iz Ajdovščine, 14. februarja t. l.

(Izv. dop.) Ples rokodelskega podpornega društva vršil se je prav posebno slovesno. Dvorana sicer ni bila natlačena, kakor druga leta; najbrže je temu bila kriva bolezen in so se družtveniki bali prehlajenja (?). Mnogo jih je tudi, ki se rajše spravijo v krčmo za peč, ter tratijo čas z igranjem na karte (terjonf). Po naših krémah se posebno rado prebira tiste podobice. Sramota je, da se je veselice udeležilo samo — čujte! — šest rednih udov. Mladina z okolice se pa ni bala prehlajenja, in so nas v še precej obilnem številu obiskali.

Ta nebržnost pravih udov je tembolj žalostna, ker je bil dohodek namenjen za družtvene koristi. Zato pa temvečja hvala gospodom podpornim udom, ki so v obilnem številu prišli in tako pokazali zanimanje za društvo. Pokazali so, da čutijo z nami delalci. Zabavali smo se pa vender-le dobro.

V Šempasu, 17. februarja. (Izv. dop.)

Slavno uredništvo! Prosim Vas, da blagovolite sprejeti v cenjeni list sledeče vrstice: Povedati moramo slavnemu čitajočemu občinstvu, kako je tukaj v Šempasu in da ni vse tako, kakor je g. dopisnik „Muha“ poročal v 3. in 14. številki „Edinosti“. Zakaj molči g. dopisnik o onem protestu, kojega so tukajšnji občinarji podali tukajšnjemu čast. župnijstvu? V tem protestu tukajšnji občinarji odločno obsojajo postopanje županstva in nekaterih starešin v ključarske in cerkovniške zadevi. Ali ne ve g. dopisnik in ne sliši nič, kaj ljudstvo govori in kako je ljudstvo silno razkačeno zaradi postopanja županstva in nekaterih starešin. Ako g. dopisniku to ni znano, je pa znano gotovo županstvu in dotičnim starešinom, ker je eden teh rekel: „Kaj ljudstvo vkaže, dokler smo mi, mi vkažemo!“

Kar g. dopisnik pripoveduje o požaru pri F. Humarju, tudi ni resnica, in je mogoče, da pri požaru niti bil ni. Ljudje so ogenj še le zapazili, ko je plamen že visoko švigal. A potem je takoj začelo biti ob plat zvona. Cerkovnika torej ne zadene nikaka krivda. Ljudstvo dobro ve, zakaj g. „Muha“ tako lažljivo piše; namen mu je, očrtni našega častivrednega župnika. Nasprotniki g. župnika se ustijo, da toliko časa bodo nagajali stožbami, dokler se ne poda g. župnik v pokoj. Tako počenjajo tukaj nekateri, kateri bi morali drugim dajati lep vzgled.

Naš g. župnik službuje tu že čez 25 let ter je za nas veliko dobrega storil. Akoravno ima g. župnik že nad 73 let, je vendar še na telesu in duhu krepak in zdrav, ter vse svoje dolžnosti opravlja tako, kakor da bi bil še le 50 let star. Po drugih farah so ponosni, ako imajo med sabo toliko let svojega dušnega pastirja; tukaj pa nekateri mogočeži uprav protivno delajo.

Kar se tiče oznanila, da ima tudi g. kaplan cerkveni ključ, vedi gosp. dopisnik, da je bilo tako že od nekaj, samo zdaj nekaj let sem ne. Ako se pripeti kaka nesreča, je dobro, da se najde cerkveni ključ na večih krajih. Ker nasprotniki tukajšnjega častitega župnika ne morejo doseči po ravnej poti, skušajo pa z lažmi, pretiranjem in zavijanjem. Sicer bode pa prišlo še marsikaj na dan o tej „aferi“, kar ne bo ljubo g. dopisniku „Muhi“ et Comp.

Tudi jaz želim, da bi se postavnim potem za vselej konec storilo tej splošnej „anarhiji“, ter vstreglo ljudstvu, ne pa nekaterim mogočnejšem, kateri na vse mogoče načine nasprotujejo g. župniku, ne hoteči slušati ljudski glas in njega želje.

Namesto, da se sl. županstvo vtika proti volji ljudstva v cerkovniško zadevo, naj bi rajše obračalo svojo skrb za občinske reči. Naša občinska in druga pota so v tako slabem stanu, da skoraj ni mogoče po njih voziti. Ali županstvo noče ali ne more potruditi se, da bi se ista postavila v dobri stan. Kar zadeva silno pereče vprašanje glede dolga Zevnikovega žita, nema županstvo, oziroma starešinstvo volje in časa, da bi se pečalo s to zadevo. Tukaj, tukaj, g. dopisnik „Muha“ poglejte in zabrenčite na uho tukajšnjim voditeljem! Pa ne črnite g. župnika, kateri ima zasluge, kakoršnih vi nikdar ne bode imeli.

Sicer imam še marsikaj v „torbi“ za g. dopisnika „Muha“; bode že prišel čas za to. Eden v imenu več družih.

Domače vesti.

Dohod. Te dni se je mudil v Trstu zapovednik c. kr. mornarice admiral baron Sterneck.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je pri maskiranem Sokolovem plesu 5 gold. 17 kr. Srčna hvala.

Za otroški vrt v Rojanu darovala je v Bazovici dne 19. t. m. v gostilni zbrana družba 86 kr. kot ostanek računa.

Sokolova maškerada. Še le pred kratkem začel je „Sokol“ zopet razvijati svoja krila, in že se zbira pod njegovo okrilje mnogobrojno slovensko občinstvo tržaško in zmerom lepše in lepše postajajo veselice, ki jih prireja to eminentno narodno društvo. Vse prejšnje veselice pa je prekosila maškerada, ki se je vršila zadnji dan pusta v redutnej dvorani. Mnogo se je pričakovalo, sodeč po pripravah, še več pa nam je prinesel ta res sjajni ples. V lepo okrašeni dvorani zbrale so se okusno opravljene maske obojega spola v obilnem številu. Zastopniki vseh narodov dali so si ta dan rendez-vous pri čilih Sokolaših, ki so v svojej okusnej opravi goste sprejemali in kot vljudni gostitelji vodili gospodičine in gospe v plesno dvorano, kjer je vladalo pisano in veselo življenje. — Turski paša slovanskega pokoljenja, prišedši ravnokar iz Bosne, kjer je zapustil, kakor je sam trdil, harem z 900 najlepših žensk, pozabil je na svoj od praotcev podedovani srd proti Slovanom in plesal je mazurko z lepo Poljakinjo in z brdko, v narodne barve opravljeno Črnogorko. Prav šegavo vedla se je „tehtnica ljubezni“, zares krasna maska. Tam zopet korakali so ponosno trije Španjolci, bogato v svilo in kadifo oblečeni, šaleči se z našimi brhkimi okoličankami, katere so v svojej krasnej narodnej nošnji prav lepo harmonizirale z mnogobarvnostjo drugih kostumov. Vesele so se svojimi brati Sokolaši vrtele prav pridno sestre „Sokolke“, katere se svojo ljubeznjivostjo in čilostjo so gotovo pridobile marsikoga za sokolsko stvar. Največ smehu in veselosti pa je zbudilo pet pierrotov, ki so z neumorno vstrajnostjo od prvega koraka v dvorano do zadnjega trenutka se svojimi šalami, skakanjem in burkami razveseljevali občinstvo, nepozabljaje naših narodnih dolžnosti in posebno podružnic sv. Cirila in Metoda, za katero so pri odmoru se svojo godbo zaslužili 5 gld. Preveč bi bilo opisovati vse maske, ki so povišavale blišč tega plesa, omejiti se moramo na to, da še nekatere na kratko omenimo: krasna in dovtipna Gorenjka prišla je iz Kranja zabavati se svojim humorjem naše gospe, katere je tako poznanstvo iz daljnega Gorenjskega zelo iznenadilo. Postavna Kranjca sta stopala prav gravitetično v družbi z orjaškim okoličanom se staro-

navnim frkindežom na glavi, katerema se menda ne najde para v okolici. Videl si ciganke in Rumunke, krasno Grkinjo, domino in fantastične kostume, ki so se združili v krasen sklad različnih barv. Pred odmorom plesali so naroden ples „Kolo“, ki ga je drugo občinstvo z največjim zanimanjem gledalo. Do ranega jutra vrtili so se plesalci, neumorno in veselo uživajoč še enkrat radosti umirajočega pusta. Vsem vdeležencem ostane ta zabava gotovo v najlepšem spominu in društvo „Sokol“ je lahko ponosno na tak vseh, ki ga ima pripisati v velikej meri tudi simpatiji in priljubljenosti, ki jo vživa to društvo v narodnih krogih in ki si jo pomnožuje s takimi veselnicami. Bila je to prva maskirana ki jo je „Sokol“ priredil in bila je krasna, dal Bog, da bi imela še večjo in še krasnejšo naslednico. Te smemo se nadejati, ker je letošnja maskirna navdušila tudi — kakor so nam za trditve — vse one dame, katere niso došle maskirane. Pripomniti nam je še, da je prvo kaduško plesale nad 100 parov. Mi pa moramo biti vrlomcu odboru hvaležni na njegovem trudu.

Občelnica. Predvčeršnjem je minilo sto let po smrti cesarja Josipa II., ki je hotel, kakor znano, vse avstrijske narode kar čez noč pretvoriti v Nemce, ter je razklesal nemščino za edini državni jezik. Umrli je v 49tem letu svoje dobe. Nemški liberálni listi in uradna glasila so ga o tej priliki hvaležno spominjajo v posebnih člankih. Mir njegovej duši!

Nekateri učije pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah mislijo napraviti „dramatični odsek“. Na čelu tega odseka bodo društveni pevsodja g. Skalevič. Pri zadnji veselici dne 15. t. m. so sodelovali nekateri učije društva — in to je navdušilo tudi druge ude, da hočejo sodelovati pri bodočih društvenih dramatičnih predstavah.

Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju imelo je danes ob 10. uri zjutraj slovesno mašo zedušnico v „Schlösselkirche“ (Alserstrasse) za svojim pokojnim članom, prečastitim g. Davorinom Tratenjakom, katero je dirval prečastiti gospod Karol Klun, državni poslanec. Pri maši je pel pevski zbor akad. društva „Slovenija“.

Upravna profi. metatcem petard Dominiku Sacco, Atiliju Clementiniju, Alfonsu Rascoviču in Kamilo De Franceschiju zvršila se je včeraj. Natrlo se je obilo občinstva; dvorana, stopnice in hodniki bili so prenapoljeni. Ob 6 $\frac{1}{2}$ uri zvečer so razglasili razsodbo. Vse zatečence je sodišče spoznalo krivimi v zmislu zatečbe in je obsodilo Clementinija, Rascoviča in Sacco na 1 letno, De Franceschija na 2 letno ječo, poostrano z jednim postom vsaka dva meseca in pesamičnim zaporom. Sacco bodo vrhu tega izdežele iztirali. Razsodba je sledeče vtemeljena: Dokazano je, da so razne, vladni sovražne osebe ob raznih prilikah, posebno pa ob patrijotičnih slavnostih, s tem prirejale državi sovražne demonstracije, da so metale petarde ali dale take metati in takim načinom meščane begale in plašile. Iz izpovedanj Sacco-a, kakor tudi po preiskavi, katera se je vršila v njega stanovanju, se je konstatiralo, da je imel v svojej posesti petarde, kakor tudi materijal za narejenje petard; pri njemu se je tudi našlo tiskovino z napisom: „Circolo Garibaldi, Sezione Pisino“. Dokazano je, da je na predvečer odkritja spomenika, dne 24. marca, na trgu pred kolodvorom počila petarda, katera je težko ranila nadzornika policije; da je jedna petarda počila pri Lloydovem poslopju; da so počile petarde dne 6. junija na dvorišču hiše, v kateri je stanoval konzul Durando; dne 17. avgusta, na predvečer rojstnega dne cesarjevega, pa na lesnem trgu in v ulici via S. Francesco; da so bile vse te petarde po jednem sistemu prirejane; da so bili v nekaterih teh petard koščeki neke plošče, katero so našli pri Sacco-u; da so našli v enej petardi lesček papirja z na-

pisom: „Circolo Garibaldi, Sezione Pisino“. Dokazano je po izreku kemikov-izvedencev, da so bile te petarde, razun onih, ki so počile dne 24. marca in 9. junija, ravno tako konstruirane, kakor ona, katero so našli pri Sacco-u. Po izjavah Sacco-a je dokazano, da so tudi drugi zatoženci so-krivi, ker so pomagali delati petardo; poznejše trditve zatočence Sacco, da drugi zatoženci neso pomagali delati petard, so absurde, ako jih primerjamo z izjavami Sacco-a, katere je storil, ko so ga konfrontovali z drugimi zatoženci in ko je ostal pri svojej prvotnej izjavi. Dve pričisti potrdili, da so bili zatoženci v najožjem prijateljstvu in da so se shajali v stanovanju Sacco-a, osobito ob nedeljah. Z ozirom na izjavo Rascoviča, katero je storil v pogovoru z jednim ječarjem, namreč: „takaj je obilo tatov, a jaz sem radi nečesa drugega tukaj, in vsaj so bile petarde samo s smodnikom napolnjene“ — z ozirom na to, da so dobili pri De Franceschiju skrivnostno pismo, v katerem so bili migljeji, kako prirejati petarde; da je bilo pojasnilo njegovo gledé tega pisma jako nedostatno in da so petarde z dne 24. marca in 9. junija neso bile tako prirejane, kakor druge — izgovorilo je sodišče svojo obsodbo. — Glede rekurza izgovorili so si obsojeni čas za pemislek.

Pepelnica. Kakor druga leta, se je tudi minolo sredo obhajala v Trstu in njega okolici pepelnica z običajnem korzom pri sv. Andreju, v okolici pa z pogrebom pusta pri sv. Ivanu in z brezmejnimi popivanjem. Korzo pri sv. Andreju je bil letos posebno živahen; tu so se obrala vse lepe in grde tržaške možgelnje gospodičine in njih mamice, kakor tudi pomežikajoči gospodiči, peš, v kočijah, na konji, na kolesih itd. Mnoge elegance in baharije, šopirnosti in potrate. — Pri sv. Ivanu in drugod po okolici so pa pustni nosci zakopavali svoje očeta — pusta. Najbolj je bil obiskovan že zdavnaj navaden pogreb pusta pri sv. Ivanu. Za krómarmje ni je ugodnejše prilike memo te, kajti, ko se je „pust“ na tratini pred cerkvijo sv. Ivana slovesno zažgal, vsuje se občinstvo v telpah v gostilne, ter ta pridno zaliva, dokler je v žepu kak belič. Letos je bil pustni pogreb nekoliko žalostnejši, kajti javna straža je radi nastalega vetra norcem prepovedala, truplo — iz čunja iz slame — javno sežgati. Po tolikem pustnem kriku in veselosti nahajamo se zdaj v postu, ter nam je misliti nekoliko tudi na — pokoro.

Laška kultura. Dne 17. t. m. imel je peti v kraljevem gledišču v Parmi mej družimi tudi sloveči baritonist Kaschmann, vojaški begun in irendentist, rojen v Istri in izrejen v Trstu, nek komad iz opere „Ernani“. Ker je pa nekoliko zbolel, ni mogel isti večer nastopiti, ter ga je nadomestil nek drugi bariton. Ko je občinstvo zadnjega zagledalo na odru, jelo je mogočno pleskati, kmala na to pa divje kričati: „proč s prokletim Hrvatom, proč s Kaschmannom!“ Kakor obsedeno šlo je potem pod njega okno in pred neko drugo hišo, kjer so mislili da se nahaja, ter ponovljalo divji svoj krik. Policija jih je siloma umirila in razpršila. — Tako se počenja v „svobodnej in omikanej Italiji“ celo z avstrijskimi podaniki, ki so njej na ljubo odtegnili se vojaštvu v Avstriji, samo za to, ker so more biti hrvatske narodnosti. Kaj bi se pa zgodilo, ako bi Kaschmann bil res Hrvat in ponosen svojega rodu, kojega je on izvestno nesramno zatajil? —

Glasbene Matice šola v Ljubljani dovršila je prvo poluleteje šolskega l. 1889/90. Vspehi so bili izborni. V to šolo hodi sedaj 170 učencev; možki zbor, poleg katerega je posebna zborna šola, šteje 80 pevcev; vseh učencev in frekventantov je torej skupaj 250.

Uspeli lastne režije. Kakor znano, sklenil je deželni zbor kranjski v seji dne 18. oktobra 1888, da se uvede lastna režija za pobiranje samostojne deželne naklade na žgane opojne tekočine. Kako koristen

za našo ožjo domovino je bil ta sklep, razvidno je iz nastopnih številčk. Leta 1889., ko se je lastna režija začela, bilo je 187.050 gold. 98 kr. kosmatega dohodka, troškov pa 37.011 gld. 97 kr., torej ostane v preteklem letu deželi čistega dohodka 150.039 gld. 01 kr. „Sl. N.“

Za dolensko železnico je po dotičnih krajih agitacija kaj živahna. Občine, korporacije in zasebniki podpisujejo svote, vsak po svojej noči. Mi hvalimo Dolence, da so se stvari prijeli s tako enerzijsko. Vse odvisi seveda od tega, ako ima vlada resno voljo, pospeševati gradnjo te železnice. Zadnji čas bi bil, da se spomni na južne dežele, ki so v tem pogledu res grozno zanemarjene.

Ženska hijena je nekda nedavno razkosala na drobne koščke lastno novorojeno dete, ter ga vrgla v stranišče. Nek zidar je pri čiščenju zadnjega to zapazil, ter policiji naznanil, koja pridno preiskuje.

Poskus samomora. Nek 62letni Ivan Glaser, lekarničar si je predminolo noč na novej cesti, držeči v Miramar, z brivno britvijo prerezal žile na rokah, hoteč umreti. Pobrli so ga in prenesli v bolnico.

Mrtveud je zadel 56letnega težaka Antona Bavcena iz Prvačine pri delu na marsnem polju (Campo Marzio), ter ga koj usmrtil.

Nesreča. Dolinski nadžupan gosp. Iv. Slavec peljal se je 17. t. m. zjutraj na polje z vozom, pri kojem sta bilo vprežena njegova precej spočita vola, koja sta se nakrat splašila. Gosp. nadžupan je kaj nesrečno telebnil na tla ter ostal nekaj časa v nezavesti. Obraz si je močno poškodoval in izbil en zob. Upa se, da v malo dnev okreva, a sedaj mora vendar doma počivati.

Menadoma umrl. 17. t. m. na večer došel je mladenič, kakih 20 let star, v kavarno „Imperiale“ in zahteval čašo čaja. Zabaval se je z drugimi gosti. Kar nenkrat se zvrne raz stol in izdihne kmalu svojo dušo. Zdravniška pomoč došla je prepozno.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Borza.

(Dalje.)

Druge vrste borz so one, ki se bavijo s trgovino dragocenih kovin ali denarja in vrednostnimi papirji. Novec, kakoršnega imamo v prometu, nema zmerom iste veljave. Cekini n. pr. rastejo ali padajo; zdaj imajo večjo, zdaj zopet manjšo vrednost. Zlat ali srebrn denar tudi v vrednosti raste in pada. Vse to prouzročuje borza.

Na borzi se določajo in sklepajo poslovi namreč: vrše se pogajanja, kupujejo ali prodajejo razni vrednostni papirji n. pr. delnice, državni papirji itd., pri tem pa ni treba, da se roba nosi na borzo. Ko je borza sklenjena, dotične stranke, ki so kaj završile, morajo izpolniti svoj sklep.

Tu moramo nekoliko pojasniti v alut ali v rednoto. Valutino vprašanje je uprav sedaj na dnevnem redu v Avstriji in bile so se zadnji čas konferencije z namenom, uravnati pri nas valuto namreč, učiniti tako, da bi kovan denar (zlat in srebrn, kakor tudi zadnja) imel jednako veljavo. Do sedaj so bili ti pogovori brezuspešni in težko, da se bi kedaj pri nas uvedla jednaka valuta.

Kaj pa je valuta ali vrednota? Višja oblast določuje, da se denar more kovati od zlata ali srebra. Kadar državna oblast odredi, da se mora denar kovati iz te ali one kovine ter pooblasti vsakogar, da denar iz te kovine skovan, prejema v prometu za stanovito ceno, zove se to: valuta.

Vsako torej mora enak denar za naznačeno določeno ceno prejemati in izdajati. Denar ima tedaj nek „prisiljeni promet“ (Zwangscours — corso forzato). Za isto po državi določeno ceno mora pa prejemati ta denar samo državljan te dr-

žave, ne pa inostranec, ki je obvezan izpolnjevati le naredbe svoje države. Radi česar ima denar le deželno valuto ali vrednost.

Denar pa, kakoršnega izdaja država, nema zmirom tudi stvarne vrednosti. N. pr. srebrn goldinar nema v sebi kovine — srebra — koja bi bila vredna res en goldinar. Tujec inostranec tedaj, ki ni obvezan sprejemati našega denarja za ono ceno, za kojoj ga prejema drugi državljani, ne prauša, kako ceno ima goldinar v Avstriji, ampak, kako stvarno vrednost ima.

Valuta deli se v dve sorti namreč: a) jednostavno in b) dvovrstno. Država se pri naredbi gledé denarja mora odločiti, je-li hoče kovati samo zlat ali srebrn denar ali oba. V prvem slučaju je valuta jednostavna; v drugem dvovrstna.

Enostavna valuta je tudi dve sorti: zlata ali srebrna, ravnoječ se po tem, je li v porabi samo zlata ali samo srebrni denar. Onemu denarju, ki je v porabi, pravi se tekoči ali kurantni denar in vrednost vseh premičnih in nepremičnih stvari meri se po vrednosti tega denarja. Čo je n. pr. tekoči denar srebrn, 1 gld. a. v. = 11 $\frac{1}{2}$ gramov srebra. Mali denar, ali takozvani drobiž, se kuje tudi iz srebra, namešanega z družimi snovmi n. pr. z bakrom.

(Dalje prihodnjtj.)

Tržnoporočilo.

Cene se razumo, kakor se prodajo na debelo blago za gotov denar).

	Cena od far. do far.
Kava Mocca	100 K. 131.— 133.—
Rio biser jako fina	— — — —
Java	122.— 123.—
Santos fina	108.— 109.—
„ srednja	104.— 106.—
Guatemala	— — — —
Portorico	128.— 130.—
San Jago de Cuba	134.— 136.—
Ceylon plant. fina	132.— 134.—
Java M $\frac{1}{2}$ ang. zelena	112.— 113.—
Campina	— — — —
Rio oprana	— — — —
„ fina	107.— 109.—
„ srednja	102.— 104.—
Cassia-lignea v zabojih	31.— 31.50
Macisov cvet	420.— 430.—
Ingber Bengal	21.— 22.—
Papar Singapore	73.— 74.—
Penang	56.— 58.—
Batavia	60.— 62.—
Piment Jamaika	39.— 40.—
Petrolej ruski v sodih	100 K. 7.75 8.—
„ v zabojih	9.50 10.—
Ulje bombažno amerik.	36.— 37.—
Leece jedilno j. f. gar.	42.— 43.—
dalmat. s certifikat.	44.— 45.—
amizno M.S.A. j. f. gar.	53.— 54.—
Aix Vierge	64.— 66.—
„ fino	60.— 62.—
Rožiči puljeski	8.— 8.50
dalmat. s cert.	— — — —
Smokve puljeske v sodih	— — — —
„ v venci	13.— 13.50
Limoni Mosina	zaboj 4.— 4.50
Pameranče sicilijansko	5.50 6.—
Mandlji Bari I. a	100 K. 92.— 94.—
dalm. I. a, s cert.	98.— 100.—
Pignoli	69.— 71.—
Ris italij. najfinejši	18.— 19.—
„ srednji	16.50 17.—
Rangoon extra	15.75 —
„ I. a	13.75 14.—
„ II. a	12.50 12.75
Sultanine dobre vrsti	34.— 38.—
Subo grozdje (opaša)	17.— 18.—
Cibebe	20.— 21.—
Slaniki Yarmouth I. a	sod 7.75 8.50
Polenovke sredne velikosti	35.— —
„ velike	36.— —
Sladkor centrifug. v vrečah certifik.	100 K. 32.25 32.50
Fazol Coks	9.— —
Maadoloni	7.50 —
svetlorudeči	8.75 —
temnorudeči	8.50 —
bohinski	9.— —
kanarček	9.— —
beli, veliki	7.50 8.—
zeleni, dolgi	— — — —
„ okrogli	— — — —
mešani, štajerski	6.50 6.75
Maslo	92.— 93.—
Seno konjsko	2.10 3.20
„ volovsko	2.— 3.10
Slama	3.— 3.70

Dunajska borza

21. februarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih — — — — —	gld 88.85
„ v srebru — — — — —	88.95
Zlata renta — — — — —	110.30
5% avstrijska renta — — — — —	101.85
Delnice narodne banke — — — — —	332.—
Kreditne delnice — — — — —	322.25
London 10 lir sterlin — — — — —	118.80
Francoski napoleondori — — — — —	9.40
C. kr. cekini — — — — —	5.59
Nemške marke — — — — —	58.65

Samo 70 krajcerjev stane jedna škatljica, v kateri je 50 kroglic, pravih lekarnarja Riharda Brandta švicarskih kroglic. Ako se jih prav vsak dan rabi, izhaja se z jedno škatljico celi mesec, tako da se potroši vsaki dan komaj par vinarjev. Iz tega sledi, da stanejo grenčice, kapljice za želodec, solne pastile, ricinovo olje, in kakor se zovejo vsa ta sredstva, mnogo več, kakor prave lekarnarja Riharda Brandta švicarske kroglice; a teh ne pretega nobeno drugo sredstvo, kar se tiče prijetnega, neškodljivega in gotovega učinka pri boleznih v želodec, na jetrah, na želcu in hemoroidih itd. Paziti je treba, da se dobi prave lekarnarja Riharda Brandta švicarske kroglice, ker so tudi v prometu premočljivo podobno zavite, takozvane švicarske kroglice.

Javna zahvala.

Podpisani odbor se najtolepleje zahvaljuje pevovodji društva Hrabr. Skalović-u, načelniku šaljive godba g. Drag. Pertot-u, gg. diletantom Plesniku, Fratniku in nieberu ter vsem onim gospodom, kateri so pripomogli, da se je naša veselica 15. t. m. v vsakem obziru nepričakovano K dobro obnesla.

V Barkovljah, 17. svečana.

Odbor pevskega društva „Adrija“.

Javna zahvala.

Podpisano županstvo se najljubdeje zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, ki so mu v podporo ubožnih pogorelecev v Ležečah večje ali manjše zneske v denarju poslali. Vzlasti pa se zahvaljuje vsem prečastitim gospodom dušnim pastirjem, ki so med svojimi vernimi nabrali dokaj denarne podpore in jo hitro poslali, kakor tudi slavemu županstvu sezanskem, ki ja med občinarji nabralo znamenit znesek od 108 gl. 45 kr. ter ga semkaj odrajtalo. Konečno se tudi zahvaljuje vsem onim, ki so se vdeležili veselice v ta blagi namen, in posebno pa onim, ki so poleg vstopnine darovali večje ali manjše zneske.

Županstvo v Naklem, 19. februarja.

Ferd. Mahorčič, župan.

Vabilo

k rednej občnej skupščini „posojilnice in hranilnice v Kopru“, koja se bude obdržavala v Kopru dne 9. marca t. l. ob 10. uri predpoludne s sledečim dnevnim redom:

1. Sporočilo tajnikovo o delovanju zadruge v letu 1889.
2. Sporočilo nadzorstva o računih zadruge za leto 1889.
3. Volitev odbora.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slobodni predlogi.

V Kopru 20. februarja 1890.

ODBOR posojilnice in hranilnice.

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 4-44

Snovij za obleke.

Peruvian in Dorsing za višje duhovenstvo predpisane snovij za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadee, livreje.

Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljiv za lovske sukne; pralne snovij, v plaidi za potovanje odgl. 4-12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje drugod in najboljšje, trpežne kvalitete.

Joh. Stikaroski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogerske. Vzorci franko. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci. Pošiljate s povzjetjem čez 10 gl. franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovne kupelji se razuma ob sebi, da mi ostane mnogo odrezkov; ker pa ne morem razpošiljati uzorcev, vzamem take naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barvo, dolgost in cono treba je napovedati kadar se naroča take ostanke.

Korespondencija v nemškem, madjarskem, češkem, polskem, italijanskem in francoskem jeziku. 2-20

Podpisani priporoča slavemu občinstvu svojo

novo krojačnico,

katero jo odprl v ulici delle Beccherie št. 11, drugo nadstropje.

Josip Vičič,

1-5 krojač.

Za pekovsko obrt

jako pripravna hiša dá se v najem v velikej župnej vasi

Cerklje na Gorenjskem.

Pojasnula daje lastnik hiše: Matevž Kern, trgovec v Cerkljah, p. Cerklje.

Coinine prosto

Stalne cene

Zaloga pohištva iz Dunajske tovarne Ignacij Kron

TRST, ulica al Teatro št. 3. bila je vnovič preskrbljena s popolnimi opravami za spalnice in jedilne sobe, lastni izdelki, v najnovejšem slogu in prodaje proti popolnem poročstvu za kakovost in po neizmerno nizkih cenah. Pristoja tudi 1 pohištvo za spalnico, staro-nem. slugu iz svitile orehonine gl. 255 } bogato za odlične | baroko | " " " 285 } narez-družine | " " " 380 } ljano. V zalogi se dobiva zmirom tudi mnogo prostornega pohištva, ali trdno delanega in po jako nizkej ceni. Radi pomanjkanja prostora, zaloga železnega pohištva se je izdatno skrčila in do nove razpolage, se bode prodajalo po tovarniških cenah. Ceniki se na zahtevanje pošiljajo po deželi franco in brezplačno.

Carlo Pirelli

mejnarnodni agent in speditèr

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po niskih cenah in na vse kraje. 3-8

J. & S. KESSLER, v BRNU

(MORAVSKA).

Največja in najcenejša razprodajalnica za poletje.

Ceniki moškega in ženskega perila, tkanin in galanterijskega blaga, vzorci sukna in odrezki brezplačno in franko. Razpošiljatev po povzetju.

Zaloga suknenege blaga.

Blago za poletno obleko, more se oprati, najnovejše, praktično, 6 in pol metr. za popolno moško obleko. for. 3.-

Sukneni ostanki za moške obleke in ženske dežne haljine, 3.10 m. za celo obleko f. 3.75

Pristni angleški ševiot, 3.10 m za popolno moško obleko for. 8.50, 7.50 in f. 6.-

Blago za vrhno suknjo najnovejših barv, najfinejšje kakovosti, 2.10 m. za popolno vrhno suknjo for. 6.-

Elegantno urejeni uzorniki z 400 podobami gospodom krojačem nefrankirano.

Potni plašč. volneni, 3.50 dolgi 1.60 široki for. 4.50

Blago za ženske noše.

!! Najugodnejša prilika !!

Blago-zefir, pristno barvano, najkrasnejših barv 10 metrov for. 3.50

Carirovano in progasto modno blago, 60 cm, široko, za ponočno suknjo, žensko in otroško obleko, 10 metrov for. 2.50

Župon- in trozično blago vseh barv 10 m. I. vrste 3.50, II. vrste for. 2.80

Brocat-, Jakuart in volneno Rips-blago, 6 cm, široko, v vseh mogočih barvah 10 metrov for. 3.60

Nervi, 90 cm, širok, nežno lisasto modno blago najnovejših barv, 10 metlov for. 1.50

Beige in Doris najnovejšje gladko in karirovano sukno iz čiste valne 10 m-tr. f. 6.50

Terno in kašmir, dvojnato široko, črno in barvano 10 metrov for. 4.-

Pravilni tisk in francoski Creton za opralno obleko, 10 metrov f. 2.50

Volneni atlas, dvojnato široko volneno sukno, črno in v vseh barvah, 10 m. f. 6.50

Zastori, odeje, preproge.

Zavesa iz jute, najnovejših tiskov, popolno dvo-barvno f. 2.30 četr-barvno f. 3.50

Garnitura iz jute, 2 odeji za postelje in 1 za mizo, najnovejših tiskov, dvo-barvno for. 3.50, četr-barvno for. 6.-

Štepane Rouge-odeje, popolno dolge in široke, komad for. 3.-

Jacquard-Manilla preproge, 10 metr. dolge trpežne kakovosti for. 3.50

Rips-garnitura, 2 posteljini in 1 namizna odeja, najmodnejše barvene sestave f. 4.50

Rjuhe, 1 komad brez šiva, 2 m. dolg f. 1.50

Modne stvari za gospode.

Srajce za gospode iz šifona, kretona, oxford, najboljše izdelke I. a. f. 1.80 II. a. f. 1.20

Oxford-srajce za delavce močne dobre kakovosti, 3 komadi prve vrste for. 2.-

Spodnje hlače iz trpežnega platna, za 3 komade I. v. for. 2.50 II. vrste for. 1.80

Normalno perilo, Jägerjev sistem, iz čiste volne, za gospode in gospe, 1 srajca f. 3.50, 1 hlače 3 f., iz pavole 1 kom f. 1.50

Moške nogovice za poletje, bele in barvane pletene, 6 parov for. 1.10

Svileno-Finich nogovice za potno nogo, 12 parov for. 1.20

Žepne rute, 12 kom, obrobljene, z barvanim obrobljem, za moške f. 1.20 za gospe f. 1.-

Čepice iz sukna iz najfinejšega brnskega sukna, za gospode in dečke, 6 kom. f. 1.20

Perilo za gospe.

Ženske srajce, 6 kom, iz trpežnega platna z zobci f. 3.25 s štikarjijo for. 5.-

Nočni korseti iz finega šifona in finim štikanjem, 3 kom I v. f. 4, II. v. f. 1.80

Ženski predpasniki iz oxforda, kretona, surovega platna ali šifona, 6 kom. for. 1.60

Spodnje kiltje za gospe iz rouge, surovega platna ali šifona, 3 kom. f. 3.- iz mohairja ali zelirja, 1 kom. f. 1.50 in f. 2.-

Rute za na glavo iz foila, najnovejših uzorcev, 6 komadov for. 1.20

Ženske nogovice za poletje, bele in barvane, 6 parov pletenih for. 1.50

Blago iz platna in tkanine.

1 komad = 29 vatlov

Domače platno močne kakovosti, 1 kom. (29 vatlov) 1/4 for. 5.50, 1/2 for. 4.20

King-tkanina, bolja od platna, najboljše znamke 1 kom 1/4, for. 7.50, 1/2, for. 5.80

Oxford najnovejših uzorcev, 1 kom. (29 vatlov) for. 1.50

Chifon za moške in ženske perilo, 1 kom 30 vatlov I v. for. 3.50, II. vrste for. 1.50

Cannevas za posteljne preproge, 1 kom (30 dunajskih vatlov) I. v. 6 f., II. v. f. 5.20

Atlas Gradl za posteljne preproge, 1 komad (30 dunajskih vatlov) I. vrste for. 7.50 II. vrste for. 5.50

Prašek za prsi.

8-1 (Ne kašljaj).

Najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, hripi, nahodu in drugim kataraiističnim afekcijam.

Ena škatljica z navodilom stane 30 kr.

Dobiva se edino le v lekarni Praxmayer Palazzo Municipale, Trst.

Zvonanja naročila izvršujejo se z obratom pošte.

Kwizda-ja

c. k. izklj. priv.

restitucionálni fluid

(voda za pranje konj).

Služi vsled mnogoletnih izkušenj za jačeneje pred in po velikem trudu in po delu daje konju posebno vztrajnost o dirkah itd. 1 steklenica gl. 1.40.

Kwizde Vaseline za konjska kopita proti suhim in lomečim se kopitom Lonček f. 1.25.

Kwizde lép za kopita (umeteljni rog). 1 drožič 80 kr.

Kwizde milo za pranje domače živali, kositrova škatlja po 100 gramov 80 kr., kositrova škatlja po 300 gramov gl. 1.60. (C)

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanji teh sredstev vedno Kwizde preparate in pa se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po glavnem skladišču: Krelo-apotheke Korneuburg pri Dunaju

Franz Joh. Kwizda,

c. k. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 5-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Nič več kašlja!

PRSNÍ ČAJ

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašel, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in veli en zavoj za 8 dni 60 nvé.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madronu iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri s prtem truplu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživajo o vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatlja velja 30 nvé.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debelejši koži - cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 nvé. - Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni. 2-12

V tej lekarni govori se tudi slovenski.